

Brussel, 15 mei 2025
(OR. en)

8649/1/25
REV 1

COMPET 337
BETREG 19
IA 39

NOTA

van: het secretariaat-generaal van de Raad
aan: het Comité van permanente vertegenwoordigers/de Raad

Betreft: *Vorbereitung van de Raad Concurrentievermogen (Interne Markt, Industrie, Onderzoek en Ruimtevaart) op 22 mei 2025*
De Raad als bureaucratiefilter — hoe vanaf het begin van het wetgevingsproces bedrijfsvriendelijke regelgeving tot stand kan worden gebracht
- *Oriënterend debat*

De delegaties vinden in de bijlage een achtergrondnota van het voorzitterschap over “de Raad als bureaucratiefilter — hoe vanaf het begin van het wetgevingsproces bedrijfsvriendelijke regelgeving tot stand kan worden gebracht”, met het oog op het oriënterend debat in de Raad Concurrentievermogen op 22 mei 2025.

DISCUSSIONOTA

Zitting van de Raad Concurrentievermogen

Brussel, 22 mei 2025

De Raad als bureaucratiefilter — hoe vanaf het begin van het wetgevingsproces bedrijfsvriendelijke regelgeving tot stand kan worden gebracht

Voor een sterker concurrentievermogen van de Europese Unie is het in de huidige dynamische en complexe mondiale en Europese economie van cruciaal belang dat de regeldruk voor bedrijven wordt verminderd. Buitensporige en versnipperde regelgeving leidt tot hogere nalevingskosten en toegangsbelemmeringen voor nieuwe bedrijven, ontmoedigt bedrijven om grensoverschrijdend handel te drijven en belemmert innovatie en groei. Deze uitdagingen kunnen alleen worden aangepakt door een gezamenlijke inspanning van de EU-instellingen en de lidstaten om een juridisch kader tot stand te brengen waarmee bedrijven kunnen worden ondersteund en tegelijkertijd op kostenefficiënte wijze economische, sociale en milieudoelstellingen kunnen worden verwezenlijkt. Concurrentievermogen en economische levensvatbaarheid moeten van meet af aan op de eerste plaats worden gesteld in wetgevingsvoorstellen.

In zijn conclusies van 20 maart 2025 benadrukte de Europese Raad dat de administratieve lasten, de regeldruk en de rapportagelasten met spoed moeten worden vereenvoudigd en drastisch verminderd. Hij riep op tot gestroomlijnde EU-wetgeving waarmee een duidelijk, eenvoudig, slim en innovatievriendelijk regelgevingskader wordt bevorderd. Voorts drong hij er bij de Commissie en de twee wetgevers op aan om zich gedurende het gehele wetgevingsproces te houden aan de beginselen van beter wetgeven, overregulering te voorkomen en ervoor te zorgen dat kleine en middelgrote ondernemingen niet onevenredig worden getroffen.

Het bestaande regelgevingskader moet dringend worden vereenvoudigd. Het is echter van even groot belang, met name op de lange termijn, dat nieuwe regelgeving niet leidt tot onnodige lasten voor bedrijven. Uit het wetgevingsproces moeten geen regels voortkomen die verder moeten worden vereenvoudigd, maar een regelgevingskader dat van meet af aan bedrijfsvriendelijk is.

Ondanks de reeds lang bestaande toezeggingen voor betere regelgeving en instrumenten die daarvoor in het leven zijn geroepen, leiden sommige wettelijke bepalingen nog steeds tot onevenredige lasten of kosten. Belanghebbenden uit het bedrijfsleven hebben steevast hun bezorgdheid geuit over ingrijpende wijzigingen, die, met name als ze tegen het einde van het wetgevingsproces worden aangebracht, hele bedrijfsmodellen kunnen verstoren en EU-bedrijven een concurrentienadeel kunnen bezorgen ten opzichte van niet-EU-bedrijven. Deze trend ondermijnt niet alleen de regelgevingsdoelstellingen van de EU, maar laat ook zien hoe het wetgevingsproces zelf van invloed is op de toenemende nalevingskosten en complexiteit, de efficiëntie en de rechtszekerheid.

De idee van een Raad die optreedt als bureaucratiefilter geeft tegen deze achtergrond de belangrijke rol weer die de Raad kan spelen om tegemoet te komen aan de verwachtingen van het bedrijfsleven en onze leiders, die vereenvoudiging van de regelgeving (en betere regelgeving) duidelijk hebben aangemerkt als een prioriteit. Het is geen formeel voorstel, maar eerder een duidelijke herinnering aan de mate waarin de huidige praktijk kan worden verbeterd om aan deze verwachtingen te voldoen en aan het essentiële belang om deze trend te buigen door gedurende het gehele wetgevingsproces onnodige regeldruk actief op te sporen en weg te nemen. Er hoeven geen nieuwe, revolutionaire instrumenten of strategieën in het leven te worden geroepen om ervoor te zorgen dat de Raad deze taak doeltreffend kan uitvoeren.

In feite beschikt de Raad al over een krachtig instrumentarium dat kan worden ingezet om de beginselen van betere regelgeving te ondersteunen. Deze beginselen omvatten de toezegging om effectbeoordelingen op te stellen over wezenlijke wijzigingen, ook als deze op het laatste moment worden aangebracht, in overeenstemming met het Interinstitutioneel Akkoord over beter wetgeven. Ook kan er worden gebruikgemaakt van de effectbeoordelingen en de indicatieve checklist van de Europese Commissie om alle belangrijke aspecten van de analyse te onderzoeken, met inbegrip van de gevolgen voor kmo's en het concurrentievermogen (op basis van de kmo-toetsen en concurrentievermogenstoetsen van de Commissie) en de territoriale en digitale aspecten. Deze stappen dienen als leidraad voor de wetgevingswerkzaamheden van de Raad, naast onafhankelijke effectbeoordelingen die hij kan uitvoeren voor de wezenlijke wijzigingen die hij aanbrengt. Door al deze mogelijkheden optimaal te benutten kan de Raad zijn voorstellen aanzienlijk verbeteren en bedrijfsvriendelijker maken, zonder dat dit leidt tot onnodige extra lasten.

Door het bestaande instrumentarium voor een betere regelgeving breder in te zetten zou de Raad te complexe regels kunnen vermijden die later moeten worden vereenvoudigd. In dit verband is het belangrijk om zich af te vragen wat de Raad belet om meer gebruik te maken van de reeds bestaande instrumenten en op te treden als bureaucratiefilter. De belangrijkste belemmeringen kunnen zijn: een gebrek aan bewustzijn van de gevolgen van een wezenlijke wijziging, een gebrek aan kennis binnen de Raadsformaties over de implicaties wat betreft administratieve lasten en kosten van hun voorstellen, de perceptie dat effectbeoordelingen van wijzigingen veel tijd in beslag kunnen nemen (hetgeen met name problematisch is voor voorstellen op het laatste moment), een gebrek aan kennis over de autonome werkstructuren van effectbeoordelingsprocedures, inconsistente toepassing van de regels voor betere regelgeving en beperkte samenwerking tussen formaties en werkgroepen. De Raad Concurrentievermogen zou in dit verband een sterkere rol kunnen spelen door input te leveren aan andere Raadsformaties over de manieren waarop lasten kunnen worden verminderd en het concurrentievermogen kan worden vergroot, hetgeen leidt tot een bedrijfsvriendelijker EU-regelgevingskader.

Het is van cruciaal belang dat de toezeggingen in het Interinstitutioneel Akkoord over beter wetgeven worden nagekomen. Een vereenvoudiging en een versnelling van het beoordelen van wezenlijke wijzigingen met de nadruk op de gevolgen voor het bedrijfsleven en de invoering van bepaalde vormen van institutionele ondersteuning voor de twee wetgevers zouden de consistentie en een verlaging van de lastendruk ten goede kunnen komen. Dit sluit aan bij het pleidooi van Mario Draghi om systematisch de kosten van wetgeving te meten, met name voor kmo's en midcaps.

Om omslachtige wetgeving te voorkomen is het ook van essentieel belang dat de coördinatie tussen de twee wetgevers wordt verbeterd. De besluitvorming kan worden gestroomlijnd en inconsistenties kunnen worden verminderd door een duidelijke en vroegtijdige uitwisseling om mogelijke gevolgen voor het bedrijfsleven vast te stellen en doelstellingen op elkaar af te stemmen.

Vraag voor de discussie:

1. Wat zijn de belangrijkste uitdagingen die de Raad ervan weerhouden om de beginselen van betere regelgeving uitgebreider toe te passen, en hoe kan de Raad doeltreffend optreden als bureaucratiefilter en zo tastbare voordelen voor bedrijven behalen door een bedrijfsvriendelijk regelgevingsklimaat te bevorderen?